

Zoetermeer, 27 maart 2020

Aanvullende steunmaatregelen broodnodig

Er is veel waardering voor de wijze waarop het kabinet ons land door de crisisperiode loodst. De tuinbouw leeft mee met hen die direct door het coronavirus zijn getroffen. Terecht krijgt volksgezondheid de hoogste prioriteit, zoals de tuinbouw aandacht heeft voor het zorgvuldig naleven van de preventiemaatregelen. Tegelijkertijd is er zorg over de economische impact van de crisis. Het noodpakket dat het kabinet vorige week presenteerde is niet voldoende.

Om de sierteelt te behouden voor Nederland, is snel een Noodfonds nodig. Medio deze week stuurden de organisaties uit de sierteeltketen gezamenlijk een brief aan minister Schouten van LNV met een oproep voor een Noodfonds. In het gunstigste scenario voor de coronacrisis in ons land loopt de schade al op tot ruim 2,2 miljard euro dit jaar, schreven de organisaties. [Lees meer hierover in het persbericht.](#)

Bij bedrijven in de voedingstuinbouwketen loopt het aantal problemen en daarmee de schade inmiddels ook snel op. Voor deze bedrijven zijn eveneens aanvullende maatregelen vereist. Voor de voedingstuinbouw wordt momenteel de laatste hand gelegd aan de afronding van een Noodfonds en de uitwerking van aanvullende steunmaatregelen die gewenst zijn. Binnenkort zullen de betrokken organisaties eveneens bij het kabinet aankloppen voor extra inzet om te voorkomen dat in de kern gezonde bedrijven omvallen in deze coronacrisis.

Schaderegistratie

In deze periode is het voor ondernemers raadzaam om vanaf het begin van de crisis de schade goed te documenteren. Het geeft de ondernemer zelf inzicht in de impact van de crisis. En als er in een later stadium een overheidsregeling komt voor een tegemoetkoming in de schade, kan de registratie noodzakelijk zijn bij de onderbouwing van een claim. Bij de crisisorganisatie werkte de Taskforce Financiën een uniform formulier uit voor schaderegistratie. Brancheorganisaties in de tuinbouw brachten dit ieder bij de eigen leden onder de aandacht. Meer informatie over het uniforme formulier en bijbehorende handleiding en voorbeelden van vrachtbrieven (voor uit de markt genomen groenten & fruit of sierteeltproduct), zijn te vinden op [de website van Greenports Nederland.](#)

Proces Borgstellingsfonds

Het kabinet presenteerde vorige week een pakket aan noodmaatregelen. Desondanks vonden de eerste bedrijfssluitingen in de tuinbouw al plaats. Het leidde tot de vraagstelling of het pakket a) voldoende snel tot uitwerking komt en b) afdoende effect heeft. De crisisorganisatie deed navraag naar het proces 'achter' het Borgstellingsfonds.

www.Greenports-Nederland.nl • info@Greenports-Nederland.nl • [@GreenportsNL](https://twitter.com/GreenportsNL)

Aan het GP NL overleg Coronacrisis Tuinbouw nemen de volgende organisaties deel: Agractie, Anthos, AVAG, gemeente Westland, Glastuinbouw Nederland, Greenport Holland, GroentenFruit Huis, Greenports Nederland, KAVB, LTO Nederland, ministerie van EZK & LNV, NFO, Plantum, PZH, Rabobank, Royal FloraHolland, Topsector Tuinbouw & Uitgangsmateriaal, VBN en VGB

Er is een regeling en aanvraagprocedure voor een noodkrediet/overbruggingsfinanciering voor werkkapitaal onder garantie van de overheid. Het ministerie van LNV en RVO maakten dit mogelijk, in samenwerking met de Nederlandse Vereniging van Banken. Voor de primaire agrarische sectoren is dit [het Borgstellingsfonds voor de Landbouw \(BL-C\)](#). Voor bedrijven verderop in de keten is dit [de BMKB-C](#). Indien ondernemers te maken hebben met een liquiditeitstekort of verwachten dit te krijgen, kunnen zij een financieringsverzoek bij hun bank voorleggen. De bank kan een beroep doen op een (gedeeltelijke) garantstelling van de overheid. In alle gevallen is de bank het loket voor de ondernemer.

A. Financieel gezonde bedrijven waarbij de situatie in de pre corona periode leidend is

1. Ondernemer verzoekt de bank om een overbruggingsfinanciering en overlegt daarbij een onderbouwde liquiditeitsbegroting, met daarin het te verwachten liquiditeitsverloop voor de komende 12 maanden. Over de gekozen uitgangspunten moet overeenstemming zijn met de bank.
2. De bank meldt de aanvraag bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en stelt binnen enkele dagen de financiering beschikbaar.

B. Bedrijven waar het toekomstperspectief al voor de corona periode onder druk staat

1. Ondernemer verzoekt de bank om een overbruggingsfinanciering en overlegt daarbij een onderbouwde liquiditeitsbegroting, met daarin het te verwachten liquiditeitsverloop voor de komende 12 maanden. Over de gekozen uitgangspunten moet overeenstemming zijn met de bank.
2. De bank legt de aanvraag ter toetsing betreffende het toekomstperspectief voor aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Bij positief advies stelt de bank binnen enkele dagen de financiering beschikbaar.

Naast de mogelijkheden met het Borgstellingsfonds kunnen alle bedrijven in de keten gebruik maken van de volgende faciliteiten:

- Noodpakket overheid: ondernemers die extra liquiditeit nodig hebben kunnen gebruik maken van overheidsmaatregelen (uitstel belastingen en Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud)
- Noodmaatregel van banken: uitstel van aflossingen (en bij sommige banken de rente) met een half jaar middels een eenvoudige procedure. Zie hiervoor website van uw bank of check bij uw accountmanager van de bank.

Green Lanes

Voor de internationaal georiënteerde tuinbouwsector is ongehinderde in- en uitvoer van goederen, materiaal en menskracht cruciaal. De Europese Commissie heeft daar oog voor, getuige het besluit begin deze week tot het instellen van zogeheten Green Lanes voor essentiële producten en arbeidsmigranten. De praktijk leert dat er desondanks sprake is van oponthoud aan grenzen. Ook is er met regelmaat verwarring over de wijze waarop

www.Greenports-Nederland.nl • info@Greenports-Nederland.nl • [@GreenportsNL](https://www.instagram.com/GreenportsNL)

Aan het GP NL overleg Coronacrisis Tuinbouw nemen de volgende organisaties deel: Agractie, Anthos, AVAG, gemeente Westland, Glastuinbouw Nederland, Greenport Holland, GroentenFruit Huis, Greenports Nederland, KAVB, LTO Nederland, ministerie van EZK & LNV, NFO, Plantum, PZH, Rabobank, Royal FloraHolland, Topsector Tuinbouw & Uitgangsmateriaal, VBN en VGB

lidstaten uitvoering geven aan het principe van de Green Lane. Dit EU besluit is eigenlijk een advies aan de lidstaten, waar niet alle landen hetzelfde mee omgaan

De crisisorganisatie ontvangt voortdurend signalen over grensproblemen. Deze worden doorgespeeld naar de overheid, met de intentie om onder meer via diplomatieke wegen blokkades weg te werken. Bij het oplossen van logistieke knelpunten is er nauwe afstemming met Transport en Logistiek Nederland, Evofenedex en de ministeries van LNV en I&W. Het ministerie van I&W verruimde eerder deze week tijdelijk [enkele onderdelen van de rij- en rusttijdenregeling](#). Dit voorkomt dat de bevoorrading van essentiële goederen in het geding komt. Concreet gaat het onder meer om een verhoging van de dagelijkse rijtijdlimiet van 9 naar 11 uur, een verhoging van de wekelijkse rijtijdlimiet van 56 uur naar 60 uur en een verhoging van de tweewekelijkse totale rijtijdlimiet van 90 naar 96 uur.

Cruciale beroepen

Bij het sluiten van de scholen presenteerde het kabinet een lijst met cruciale beroepen. Ouders die werkzaam zijn in zo'n functie, konden terecht voor kinderopvang bij de school. Inmiddels heeft de lijst een bredere functie en zijn meer beroepen toegevoegd. Via de crisisorganisatie zijn functies in de tuinbouwketens aangedragen bij het ministerie van LNV om geplaatst te worden op [de landelijke lijst](#). Werkgevers kunnen hun medewerkers een verklaring geven, waaruit blijkt dat ze werkzaam zijn in zo'n cruciaal beroep. GroentenFruit Huis werkte hier formats voor uit. Deze zijn beschikbaar [in diverse talen](#).

Beschikbaarheid arbeidskrachten

Ondernemers hebben vragen over de beschikbaarheid van arbeidskrachten. Arbeidsmigranten hebben juist vragen over onder meer de Nederlandse werkwijze bij het indammen van de verspreiding van het coronavirus. Het leidt tot (dreigende) personeelstekorten. De Taskforce Arbeid van de crisisorganisatie werkt nauw samen met de gelijknamige Taskforce van LTO bij het inventariseren van knelpunten en het creëren van oplossingen met bijvoorbeeld nieuwe regelingen. Er zijn ook diverse initiatieven om ervoor te zorgen dat vraag en aanbod van arbeidskrachten goed worden gekoppeld. Een voorbeeld hiervan is het platform [werkenindelandentuinbouw.nl](#).

Registratie arbeidsmigranten bij RNI-kantoren

LTO Nederland heeft contact gehad met het ministerie van Binnenlandse Zaken over de registratie van arbeidsmigranten bij de RNI-kantoren. Het ministerie geeft aan dat BSN-uitgifte een vitaal proces is en dat de land- en tuinbouw een vitale sector is waarvoor BSN-nummers moeten kunnen worden uitgegeven (en ook met voorrang/spoed). Als er problemen zijn bij de RNI-kantoren, dan is dat via LTO door te geven. Zij kunnen direct met het ministerie schakelen om met de RNI-kantoren problemen op te lossen. Op [de site van de Werkgeverslijn](#) staat meer informatie.

Platform Zorg om boer en tuinder

De coronacrisis veroorzaakt een acute noodsituatie in de Nederlandse tuinbouw. Gevolgen zoals vraaguitval, logistieke problemen en tekort aan arbeidskrachten vergen veel van de ondernemers en leveren zeer veel stress en mentale druk op. Ook hiervoor moet tijdens deze crisis aandacht zijn. Platform Zorg om boer en tuinder biedt onder normale omstandigheden een luisterend oor aan ondernemers in de primaire landbouw. Dit platform is nu beschikbaar voor alle ondernemers uit de tuinbouwketen. De vrijwilligers van ZOBT zijn goed bekend met of komen uit de agrarische sector. Ze beschikken over ruime ervaringsdeskundigheid met crisissituaties. ZOBT werkt nauw samen met andere organisaties die actief zijn in zorg- en hulpverlening. Brancheorganisaties kunnen dit bericht doorsturen naar hun leden zodat men, mocht het nodig zijn, weet waar is aan te kloppen. Kijk voor meer informatie op [de site van Zorg om boer en tuinder](#).

Scenario's

Naast de aandacht die nodig is acute steun te organiseren voor de ketens, wil de crisisorganisatie coronacrisis tuinbouw kunnen voorsorteren op meerdere scenario's voor de duur en impact van de coronacrisis. Ze zal daarvoor een Taskforce opzetten die zowel de herstelperiode na de crisis in beeld brengt, als gaat nadenken over versterking van het gehele systeem.

Promotie

'[Zorgt u voor elkaar? Zorgen wij voor uw groenten en fruit](#)' en '[Let hope bloom](#)'. Met die titels startten de voedingstuinbouw (GroentenFruit Huis) en de sierteelt (Bloemenbureau Holland) promotiecampagnes. Beide campagnes onderstrepen de positieve bijdrage van producten uit de tuinbouw aan gezondheid en geluk. Ook in tijden als deze.

Vlog Jaap Bond

Jaap Bond, voorzitter Regiegroep coronacrisis tuinbouw, zal met enige regelmaat een vlog inspreken waarbij hij vertelt over de inzet en resultaten van de crisisorganisatie. De eerste edities zijn hier te vinden:

- [Vlog #1](#)
- [Vlog #2](#)

Coronacrisis Tuinbouw

Greenports Nederland coördineert en faciliteert voor tuinbouworganisaties de aanpak van de Coronacrisis. Hierbij inventariseren deelnemende organisaties de impact en het schadebeeld in de sector als gevolg van wereldwijde maatregelen om de Coronapandemie in te dammen. Ze werken vervolgens samen aan oplossingen voor collectieve knelpunten.